

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Pontificij iuris, Contractuum, seu Dispositionum inter viuos materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXXVIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96504](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96504)

intelligi comprehensa, sed solum propria ipsius ser Fraciscus: quo sit, ut omnia, quae postea contra ser Fraciscum, seu melius contra ipsum Guarnerium uirtute dictae hypothecae generalis factae do. Georgio I exequendo iniam super dicto fundo nuncupato *la Guarneria*, qui est iuris emphyteotici ecclesiae Classensis, non potuerunt saltem Guarnerio super dicto fundo obesse, ex quo is non potuit sub dicta generali hypotheca omnium bonorum dici comprehensus per praedicta: & tanto magis, cum super dicto fundo iam esset ius quasi Guarnerio filio, ut filio, & sic iure suo, quia res inter alios acta alteri nocere non debet, ut C. res inter alios acta. & l. sepe. ff. de re iudi. ¶ Plura, quae haec materia exposceret, possem et hic cumulare tam ad corroboracionem praedictorum, quam pro responsione multorum, quae ex aduerso in iure, & in facto contra Guarnerium sunt opposita: verum quia ea ex praedictis optime eradicata, & resoluta uidetur, ac si omnia vellem reassumere, & praecipue eleganter dicta per do. Paulum Abbatem Classensis aduocatum, illud potest dicere possem, ante diem clauso componet vespere olympo, & sane sic faciendo non esset consulere, vel verius iudicare, sed in hac difficili materia longam repetitionem facere, idcirco breuitati studendo, veluti decet optimum iudicem, concludo partes illustrissimas, & reuerendissimas domini mei esse in iudicando ad fauorem Guarnerij, videlicet bene iudicatum fuisse ad illius fauorem, & male pro parte Abbatibus, & monasterij Classensis fuisse appellatum, ipsumque Abbatem teneri ad renouandum dictum Guarnerium de dicto fundo nuncupato *la Guarneria*, secundum quod ser Franciscus eius pater alias fuit de illo renouatus: & propter maximas praesentis materiae difficultates, nec non ob consilia tot excellentissimorum doctorum, qui pro praefata Abbazia consuluerunt, idem illustrissimus, & reuerendissimus dominus, si sibi uidebit, ipsam Abbaziam ab expensis absoluat. Laus Deo.

S V M M A E.

- 1 Emphyteota ecclesiae regulariter absque licentia ecclesiae & illa irrequisita potest sua melioramenta, & ius suum emphyteoticum donare, saluo tamen iure ecclesiae, & num. 8.
- 2 Secus, si non saluo iure ecclesiae.
- 3 Item secus, si inter ecclesiam, & emphyteotam factum fuisset pactum, quod non liceat emphyteotae melioramenta, & ius suum emphyteoticum vendere, seu aliter alienare sine licentia, & requisitione ecclesiae.
- 4 Et magis, si pactum huiusmodi esset iuratum.
- 5 Emphyteota volens melioramenta, & ius suum emphyteoticum vendere quo tempore dominum directum requirere debeat.
- 6 Quid si vellet donare saluo iure ecclesiae.
- 7 Et quomodo in contractu donationis dominus directus sit requirendus, quando ex pacto, aut aliter requiri debet.
- 9 Et an ante contractum donationis, vel post requiratur, non refert, & numero. 11.
- 10 Donatarius emphyteosis statim post factam donationem sine mora tenetur a domino inuestituram petere, & illi quinquagesimam offerre, & quomodo illud sine mora intelligatur.
- 11 Pactum inter emphyteotam, & ecclesiam, quod non liceat emphyteotae melioramenta, & ius suum emphyteoticum vendere, seu aliter alienare sine licentia, & requisitione ecclesiae, quomodo in contractu donationis circa requisitionem seruari debeat.
- 12 Emphyteota ob donationem factam irrequisito domino de iure nullam in penam incidit: etiam si pactum esset de requirendo dominum, quando contrarietate huiusmodi pacti nulla esset adiecta pena.

E P I T O M E.

STANTE pacto inter emphyteotam, & ecclesiam, quod emphyteota non sinat res locatas ad alium, seu alios deuenire suis dolo, culpa, negligentia, uel defectu sine licentia, & requisitione ecclesiae, emphyteota volens donare ecclesiam, & dominum requirere tenetur.

Et huiusmodi requisitio quando, quomodo, quid sit facienda, seu fieri possit.

CONSILIVM CXXVIII.

Vis instrumentum emphyteoticum, in quo sunt haec verba apposta, quia et si dominus cōductor promittit, si in dictis rebus, ut supra, locatur, diligenter, illasque bene, & diligenter meliorare, & ad alium alioquin sine re deuenire suis dolo, culpa, negligentia, & absque licentia, & requisitione praedicti eius successoris, super dubio, quo quod liceat emphyteotae ecclesiae donare perhibita sua melioramenta, & omne ius emphyteoticum, & praesupposito, quod ecclesiae requiri, ad quid, & quando sit requirenda determinatē absque longa discussione, mihi cludendum esse uidetur, quod si licet regulariter emphyteota ecclesiae absque licentia ecclesiae quisiata donare possit, ut concludunt magister niter doctores canonici in c. potuit, de consecratione, & domini legitur in l. fin. C. de iure iur. ut ad longum refert ibi las. post Albi. In finit, quos allegat, quicquid dixerit gl. d. c. potuit. quas sequitur Barto. in d. l. fin. praesertim per textum in l. vniuersas. C. de rebus, & tempore Baldum in d. l. fin. loquitur, quando emphyteota venditur titulo rem emphyteoticam simpliciter alienare facta mentione, quod esset emphyteotico saluo iure ecclesiae, quo casu iure proprio transferretur, & non valeret, iuxta ea, quae habentur in Alexandrum, & alios in l. si domus. C. de leg. 1. secus, si quis, ut emphyteota reuera ius suum emphyteoticum alienasset, saluo iure suo secundum Bald. ibi, & in pluribus alibi. cetera ille tex. in d. l. vniuersas. est lex cuius, ut re emphyteotica ecclesiae etiam ad ecclesiam expressē disponere, seu statuere non potest, ibique doctores communiter in c. ecclesiae. rix. & in c. quae in ecclesiis. extra de consecratione, & c. fina. de rebus eccle. non alien. cum similibus ideo dispositio illius textus ad hoc allegatur. Tamen si quando pactum inter ecclesiam & emphyteotam factum fuisset, quod non liceat conductori melioramenta, & ius suum emphyteoticum vendere, seu aliter alienare sine licentia & requisitione ecclesiae, tunc pactum est omnino de iure d. l. fin. in princ. ubi casus, & doctores concordant, quod attendi debet qualitas pacti huiusmodi, & facultatem alienandi, & eodem modo factum reperitur, seruandum est, aliquoties teota aliter alienas penam caducitatis, seu instrumentum appositam incidere, ut notat gl. in l. cum hi. §. si cui, in fin. veris. ff. de test. & in d. l. fin. dicens, quod ad remouendum dubium domini, quando rem in emphyteotico cedunt, apponunt pactum, quod res, seu emphyteoticum non possit alienari, nec donari, & requisito, nam tunc pactum est omnino seruandum, & hoc idem voluit Alex. I. consil. 9. lib. 2. & per totum per las. in d. l. fin. col. 134. in vers. si quis maior. C. de transactio. cum similibus, autem, & quod ecclesia sit requirenda, si emphyteota velit sua emphyteota, omneque ius suum emphyteoticum cum alteri donare, concludendum videtur, quod in contractu venditionis dominus directus debeat requiri.

de iure tenet, & in possessione inducat, & propterea laudemus, siue quinquagesimā solvere sibi offert, secundū quod hñ in d. l. si. Vtroq; tñ modo puro donatione tenere, siue protestatio, & requisitio actū donationis pcedat, siue subsequatur, dummodo ante rei traditionē, & inductionē in possessionē iuxta modum pmissum fiat. Hæc pro quādā informatione scribere volui, offerens me, si opus fuerit, plenius dicturum.

S V M M A E.

- 1 Emphyteosis ecclesie concessa alicui pro se, filiis, & descendens suis, an in persona filiorum dicatur noua emphyteosis, an vero antiqua, & paterna.
- 2 De usufructu ad emphyteosim recte non arguitur.
- 3 Emphyteosis sui natura cum persona non finitur, sed est ad heredes, seu ad filios secundum diuersitatem emphyteosis transitoria.
- 4 Emphyteosis alia antiqua, & alia noua.
- 5 Feudum magis, quam emphyteosis equiparatur usufructui.
- 6 Emphyteosis concessa alicui pro se, filiis, & descendens ipso iure acquiritur filiis non tantum ex facto patris primi acceptoris, sed etiam ex prouidentia domini concedentis.
- 7 Et deficiente primo acceptore ius uendicandi rem emphyteoticam aduersus tertium illam tenentem, & possidentem domino non competit, nisi consiterit aperte emphyteotam sine filiis, uel sine liberis decessisse, & num. sequenti.
- 9 Emphyteota decessisse sine filiis, uel cū filiis, quando dominus contra possessorē emphyteosis ad illā uendicandā agit, ad quem spectet. Et an ex eo, quod probetur mortuum esse, presumatur sine filiis decessisse.
- Et quid si filium habuisse, uel sibi natum esse probatum fuerit.
- 10 Mortem, & uitam alicuius probare ad quem spectet.
- 11 Filium semper patri superuixisse maxime in contrariis in dubio presumitur, & contrarium dicens probare tenetur. Idem, quando sumus in dispositione, in qua illa conditio, seu qualitas, si quis decesserit sine filiis, non fuit expressa, sed subintelligitur, numero 13.
- 12 Neque contrarium inferitur ex eo, quod pater alium in testamento suo heredem instituat.
- 14 Decessisse quem sine filiis, etiam si consiterit illum semel filium habuisse, quando presumatur.
- 15 Viuere quis adhuc in dubio presumitur, si probatum fuerit illum natū fuisse. Et quando illum uiuere uerē etiam probari debeat.
- 16 Testes etiam post conclusum in causa, & publicatis attestacionibus in termino reprobatório possunt examinari.

E P I T O M E.

EMPHYTEOSIS quando ab ecclesia concessa fuit alicui pro se, & filiis, & descendens suis, si mortuo primo emphyteota ecclesia uelit emphyteosim tantā finitā ob lineam deficientem uendicare p̄ tertium rem emphyteoticam detinentem, & possidentē, debet probare emphyteotam decessisse sine filiis, & descendens, nec sufficit probare illū decessisse, maxime si constaret emphyteotam semel filium habuisse. Alioquin ecclesia tantū male agens succuberet.

CONSILIVM CXXIX.

PRO resolutione dubiorum in causā mansionis sancti Ioannis domine contra Iacobum de Pistorio super quibusdam bonis, ut dicitur, emphyteoticis per ipsum Iacobum tentis, omittis his, quæ processum concernunt,

- 1 uideretur super meritis causæ dicendum, q̄ licet quādo emphyteosis ecclesiæ reperitur concessa alicui pro se, & filiis, & descendens suis, possit in persona filiorū dici noua emphyteosis, ueluti ēt de usufructu dicitur in l. stipulatio ista. §. si quis ita. ff. de uerb. obli. & per Alex. in l. apud Iulianum. §. si quis. ff. de lega. i. cum aliis, quamuis hoc dictum sit ualdē ambiguum,
- 2 ut inquit ibi Alexan. † nec sit arguendum de usufructu ad emphyteosim, quia usufructus est quoddā ius

personale, quod cum persona extinguitur. Insistit. de usufructu. iuncta l. i. ff. de usufructu. fuerit pro se, & heredibus, nel filiis stipulatur in persona stipulatoris extinctus, nec in persona heredis, seu filii dicatur nouus. Et in l. stipulatio ista. At † emphyteosis in antiqua non finitur, sed ad heredes, seu filios, uel ueritatē emphyteosis est transitoria, ut ager uetig. nel emphyteo. cum §. emphyteosis. aut. de nō alien. aut permut. rebus. & in l. emphyteosis in persona heredis, seu filii dicitur. Hinc scribentes crebro admittunt aliam, & aliam antiquā emphyteosim, primā in primo acceptore, secundam, quæ a primo prouenit, ut dicitur de feudo, ueluti p̄ scribentes in uariis locis, ut in l. i. m. l. i. verb. oblig. & Bald. in prelud. feudorum usufructu non conceditur: ergo licet usufructus heredis, uel filiorū non mutatur, quod tūtur, & paternū, seu antiquum uocetur, si persona deficiat, ita eadē ratione dicendum est, q̄ non dicatur esse, neq; tanquam mutetur in persona filii primi impetrantis, sed antiqua: & tanto magis hoc uerum esse, quia ut dictum est, in persona filii, seu nepotis nouum feudum, tū tñ feudū magis tūtur usufructui, ut in cap. i. circa fin. in quibus amitt. quam emphyteosis iuxta. §. ad eo. l. i. ca. & l. i. C. de iure emphyteo. Emphyteota qualibet persona noui successoris nō dicitur antiqua, seu paterna, & sic illam, q̄ fuerit primi, cū morte regulariter non finitur usufructus: tñ præsupposito ēt, sed noua, noua diceretur, tñ filiis, & descendens, quod requiritur non solum ex facto sui patris acceptoris, sed etiam ex prouidentia domini concedentis, ut per Barolum, Alexandrum, & alios in d. l. i. titio. Quo fit, ut deficiente primo acceptore dicandi rē aduersus colonum emphyteotam rem emphyteoticam tenentem, & possidentem non non competat, nisi quando consiterit eandem sine filiis, seu liberis decessisse, nam consiterit ad dominum reuerentia, nisi ipso emphyteota liberis decedente, non potest dici ius uendicandi, q̄ quemlibet possessorē cōpetere, nisi potest erit, atq; cōstabit emphyteota sine liberis, ueluti in simili dñ de re subiecta fidei commissa redē alienata, pendente illa conditione, ut sine liberis, quæ p̄ possessorē, seu emphyteotam non potest, nisi postquam consiterit gratia liberis decessisse, ut in l. si. fin. autem l. i. de C. communia de legatis. Potuit enim res ecclesiastica peruenisse ad tertium, qui uel ex titulo emphyteotico, uel ex locatione ad modicū, uel ad rēpus rem ab ipso emphyteota, uel ab eius in ea successerat, habuerit, ad tradita plenius de Imola in c. potuit. extra de loca. & p̄ in l. i. C. de iure emphyteo. & tñ deo statim minus uidet tertium, ad quē res non potest peruenire emphyteosim possidere, nō potest p̄ possidentem detinentem agere, nisi aperte consiterit eandem, aut eius filium sine liberis decessisse, alioquin emphyteota, uel eius filium in sua possessione re diceretur, arg. l. i. ff. uti posside. per Bartolum. §. quod ait prator. col. penultima. ff. de iur. iudic. quibus inferitur, q̄ mansio, quæ contra Iacobum emphyteoticam possidentem rei uendicatur, antequam constaret Antonium, & eius filios descendens mortuum esse, male egit, q̄